

Onderwerp: Voortgang en borging project Jongeren, Alcohol en Drugs

Ons kenmerk: 13rv000013

Programma(speerpunt): Samenleven en Leren en Werken

Nummer:

Elst, 12 februari 2013

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

In 2008 is het project Jongeren, Alcohol en Drugs gestart in het politiedistrict Rivierenland, regio Gelderland Midden. Doel van het project was het alcohol- en drugsgebruik bij jongeren te verminderen. Daartoe is in 2007 een plan van aanpak opgesteld, dat op 1 februari 2008 is vastgesteld door de deelnemers van het Districtsoverleg Rivierenland, Gelderland Midden: Politie, Openbaar Ministerie en de gemeenten Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar.

In juni 2008 is een regionaal projectleider aangesteld en gestart met de uitvoering van maatregelen op het gebied van vermindering van alcohol- en drugsgebruik. De interventies binnen het project zijn gebaseerd op 3 sporen: communicatie, beleid en regels en toezicht en handhaving. Eind 2011 heeft het college voor 2012 een vervolgplan vastgesteld, waarin nog een aantal nieuwe interventies is beschreven.

Er zijn in de loop van de jaren veel initiatieven genomen en maatregelen ingezet om het projectdoel te bereiken. Eind 2012 is het project Alcohol en Drugs afgelopen. Toch zijn de resultaten nog niet zodanig om rustig achterover te gaan zitten. Jongeren drinken nog steeds teveel en er worden nog steeds veel drugs gebruikt. Te vroeg, te vaak en teveel alcohol en drugsgebruik is onverminderd schadelijk voor de ontwikkeling van jongeren. Vandaar dat gemeenten hebben afgesproken om nog met een aantal succesvolle interventies in afgeslankte vorm door te willen gaan.

Om dat vorm te geven en te borgen is het Borgingsplan project Jongeren, Alcohol en Drugs opgesteld. Met het borgingsplan wordt invulling gegeven aan de rol van de overheid op het gebied van preventie van alcohol- en drugsgebruik. De rol van de gemeentelijke overheid vloeit (onder andere) voort uit verantwoordelijkheden op het gebied van het lokale gezondheidsbeleid, de jeugdgezondheidszorg, het CJG, openbare orde en veiligheid en toezicht en handhaving.

2. Waarom naar de raad

De raad is het bevoegde orgaan om het borgingsplan vast te stellen.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Blijven inzetten op vermindering van het gebruik van alcohol en drugs door jongeren.

4. Argumenten en alternatieven

De initiatieven en maatregelen uit de voorgaande jaren hebben resultaat opgeleverd, maar het werk is nog niet klaar. Om inzicht te krijgen in de resultaten tot nu toe en om het vraagstuk rondom de borging van interventies verder uit te diepen, is in de maanden april en mei van 2012 een interviewronde gehouden onder stuurgroepleden en portefeuillehouders, lokale projectleiders, werkgroepleden en experts die betrokken zijn bij het project. In totaal

zijn 20 mensen geïnterviewd, zie bijlage 1 van het borgingsplan. Verder is in oktober 2012 in opdracht van het project Jongeren, Alcohol en Drugs een herhalingsonderzoek gehouden door BBSO uit Nijmegen naar de aard en omvang van het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren in de regio. Ruim 1.300 jongeren in de leeftijd van 12 tot 24 jaar uit Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar hebben een vragenlijst via internet ingevuld. De resultaten van dit onderzoek kunnen vergeleken worden met de resultaten van de onderzoeken die in 2010 en in 2007 zijn uitgevoerd.

De belangrijkste bevindingen uit het herhalingsonderzoek en de interviews zijn, in het kort:

- De resultaten rondom het alcoholgebruik zijn positief, ook al is er nog veel winst te behalen.
- Het alcoholgebruik onder jongeren in de regio is afgenomen (startleeftijd en 'ooit-gebruik'). Wel is het actuele alcoholgebruik onder jongeren van 16-19 jaar toegenomen met 4%. Jongeren beginnen dus later met drinken, hetgeen een doel is van het project.
- Het onderzoek toont aan dat ouders het gebruik van alcohol door jongeren onder 16 jaar steeds meer verbieden. De bewustwording rondom alcohol is gegroeid bij jongeren en hun ouders.
- De contacten met scholen en verenigingen zijn verbeterd.
- De resultaten rondom drugs zijn mager, daar is nog veel werk te verrichten.
- De genoemde geïnterviewden zijn zich er van bewust dat verdere resultaten niet snel behaald kunnen worden. Een project rondom alcohol en drugs verdient een lange adem.
- Uit de interviews met betrokkenen blijkt dat de drie sporen (communicatie, beleid en regels en toezicht en handhaving) zoveel mogelijk in stand gehouden moeten worden.

Zoals aangegeven is het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren de afgelopen projectperiode verminderd, maar is dat geen reden om te stoppen met de inspanningen om dat gebruik te verminderen. Te vroeg, te vaak en te veel alcohol en drugsgebruik is onverminderd schadelijk voor de ontwikkeling van jongeren. Het continueren van een gezamenlijke aanpak van het alcohol- en drugsgebruik is gerechtvaardigd:

- a. één van de speerpunten van het regionale gezondheidsbeleid is alcohol;
- b. de ervaringen van de afgelopen jaren tonen aan dat de inspanningen om het alcohol- en drugsgebruik te verminderen lonen;
- c. de politie uit ons district constateert een toename van het overmatig gebruik van alcohol en drugs bij jeugdgroepen. Ook zien zij dat steeds meer jeugdcriminaliteit gerelateerd is aan alcohol- en drugsgebruik. De gebiedsscans (2011) van de zes gemeenten laten dat ook duidelijk zien;
- d. gemeenten hebben een wettelijke taak als het gaat om preventief volksgezondheidsbeleid;
- e. met ingang van 2013 gaat de nieuwe Drank- en Horecawet in. De achterliggende gedachte van de wijziging in de DHW is het terugdringen van het alcoholgebruik bij jongeren.

In het borgingsplan wordt een voorstel gedaan voor het voortzetten van een aantal interventies en voor het aanpassen van de organisatiestructuur. De interventies die voorgesteld worden, zijn de interventies die in de afgelopen projectperiode het meest effectief bleken te zijn.

In onderstaande matrix staan alle interventies opgenomen, per spoor uitgesplitst naar lokaal, regionaal en bovenregionaal.

	Communicatie	Beleid en Regels	Handhaving
Lokaal (wordt betaald met lokale middelen)	Gemeentelijke website en promotie	Veldwerk Jongerenwerk IVA cursus	
Regionaal (wordt betaald door de 6 gemeenten in de regio)	Persberichten Sociale Media Materiaalkosten	Drugsmaand Screening GGD	Boete of Kanskaart Mystery onderzoek Toezicht door de TZh ID swipers
Bovenregionaal (wordt betaald door Iriszorg van bovenregionale middelen)	Poster en flyeracties	Gezonde School: drugs en alcohol in het VO	

Communicatie: social media als Facebook en Twitter. Verder zou er voor een aantal belangrijke evenementen postermateriaal moeten komen. Bij speciale gebeurtenissen (bijvoorbeeld uitslag van het mysterieonderzoek) binnen het project zou direct een persbericht gemaakt en verspreid moeten worden.

Beleid en regels: het voortgezet onderwijs wordt als een belangrijke vindplaats gezien waar de jongeren, maar ook hun ouders bereikt kunnen worden. Daar kunnen de volgende interventies plaatsvinden: lessen over alcohol en drugs in het kader van de Gezonde School, screening GGD, Drugsmaand (incl. ouderavonden).

Handhaving: het werk van de toezichthouder wordt door veel betrokkenen als uiterst belangrijk gezien. Vooral de afstemming met de reguliere activiteiten in bijvoorbeeld het onderwijs, evenementen en bij jongerencentra geven een grote meerwaarde. Verder wordt de Boete of Kanskaart het meest genoemd als interventie die door moet gaan. Het mysterieonderzoek wordt gezien als een goed middel om de beschikbaarheid van alcohol terug te dringen. Vooral de activiteiten na het onderzoek (persbericht en de brieven/bezoeken door de eigen gemeente) worden als effectief beschouwd.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het preventiebeleid op het gebied van alcohol- en drugsgebruik en de daarin voorziene resultaten kan geborgd worden door vaststelling van het Borgingsplan Jongeren, Alcohol en Drugs, zodat de uitvoering daarvan kan worden opgepakt c.q. voortgezet. Via periodiek onderzoek worden de resultaten gevolgd.

6. Communicatie

De communicatie over het borgingsplan en de interventies uit het plan zal vanuit de projectorganisatie worden vormgegeven.

7. Kosten, baten en dekking

De totale begroting van het borgingsplan bedraagt € 60.000. Overbetuwe draagt naar rato van het inwoneraantal bij. Het gaat om een bedrag van € 15.741. Dit bedrag kan ten laste worden gebracht van het budget voor het project Jongeren, Alcohol en Drugs, dat met ingang van 2008 door de raad structureel beschikbaar is gesteld voor het project en dat in de loop der jaren (naar beneden) bijgesteld is naar een bedrag van € 22.000 (post Jeugd- en Jongerenwerk, project alcohol- en drugsbeleid jongeren, 0026301000 / 0026301060). Het restant bedrag van ongeveer € 6.200,-- kan ingezet worden voor extra aandacht en interventies in Overbetuwe voor alcoholpreventie rondom evenementen en voor communicatie/pr.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Th.M.M. Hoex

R.T. Metz

8. Relevante stukken

1. Borgingsplan Jongeren, Alcohol en Drugs
2. Herhalingsonderzoek 2012 alcohol- en drugsgebruik jongeren

Portefeuillehouder: Burgemeester R.T. Metz

Behandelend teammanager voor technische vragen: V.C.H. Habets, tel.: (0481) 362300,
email: v.habets@overbetuwe.nl